

Μεταποίηση του χρόνου

«Οι δρόμοι του ουρανού» - «Μετατροπίες», δύο νέα βιβλία του Τάκη Βαρβιτσιώτη

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ**

«Οι δρόμοι του ουρανού» και «Μετατροπίες», δύο ποιητικές συλλογές του Τάκη Βαρβιτσιώτη, εκδόσεις «Αρμός», 2006

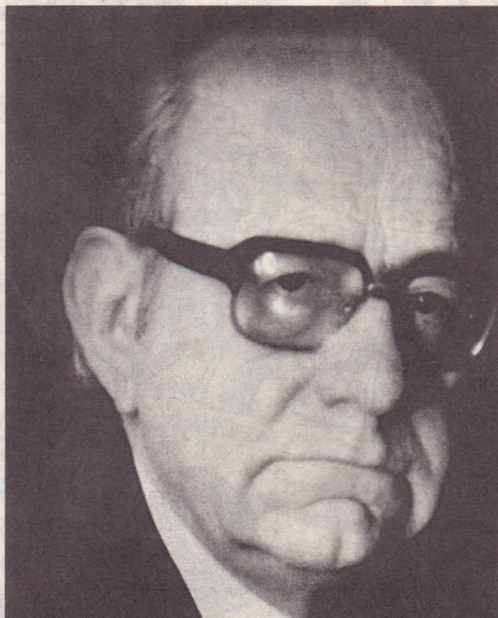
ΠΟΙΗΣΗ Δύο νέα ποιητικά βιβλία του σημαντικού και πολυβραβευμένου ποιητή Τάκη Βαρβιτσιώτη συνεχίζουν τη μακρική πορεία του στην ποίηση, προσθέτοντας μια άλλη διάσταση, μια νέα εσωτερική διάραση στο λυρικό στοιχείο που πάντα τον χαρακτηρίζει.

Είναι «Οι δρόμοι του ουρανού» και «Μετατροπίες», των εκδόσεων «Αρμός», και αποτελούν, πιστεύω, την κορυφαία στιγμή της ποιητικής του δημιουργίας.

Εχοντας αγαπήσει την πρώτη λυρική του ποίηση από τα νεανικά μου χρόνια, βρίσκω πως τούτα τα δύο τελευταία ποιητικά του έχουν μια ίδια νεανική ορμή, μια ίδια ψυχική ανάταση στο φως, σαν να ανακυκλίζουν την αρχική οδύνη της ευτυχίας του ποιητή μέσα στους νέους οραματισμούς της κατασταλαγμένης του πια γνώσης. Σάμπως το ποιητικό γίγνεσθαι της ακάματης γραφής του να αλέθει ανάστροφα τον χρόνο, να τον μεταποιεί σε μελαγχολική αγιότητα, να γίνεται η νεότητα της διαφάνειας σαν τη νεότητα του Πλωτίνου. Και οραματίζεται ουράνιες κόρες παντού, βήματα «από ήχους άρπας». Υπάρχει ένα εμφανές και έντονο υπαρξιακό στοιχείο εδώ, μια αγωνιώδης επίκληση των μυστικών ουρανών δυνάμεων που τροφοδότησαν την ψυχή του, τέλος, υπάρχει μια θαρραλέα αποδοχή εκείνου που μας υπερβαίνει.

«Λέξεις που μεταμορφώνονται σε φλόγες μυθικές/ Καθώς συνθέτουν έναν έρωτα μεγάλο/ Ή εκπορθούν τις πύλες του θανάτου/ Λέξεις που κρέμονται απ' τις χορδές του φεγγαριού/ Σα μελωδίες λησμονημένες». Κι αλλού: «Απεριόριστη/ Σαν τον ωκεανό/ Λειμώνας έναστρος/ Που εκτείνεται ως το άπειρο/ Ψυχή που είν' έτοιμη κάθε στιγμή/ Να επιστρέψει/ Στην ουράνια πατρίδα της».

Έτσι πονάει ο ποιητής, έτσι τραγουδάει την

Ο πολυβραβευμένος ποιητής Τάκης Βαρβιτσιώτης.

ομορφιά και τον μεγάλο έρωτα, έτσι αγωνιά «Γι' αυτήν τη στάλα ονείρου/ Που κρέμεται/ Από το τελευταίο κλαδάκι του φωτός».

Και τις δύο ποιητικές συλλογές τις περιρρέει μια αγιασμένη αίσθηση θανάτου, σαν μακρινός απόηχος του τραγουδιού της νιότης. «Πούθε' ν' ανάβλυσε τούτο το κλάμα;/ Από ποιο ρολόι πεθαμένο;/ Από ποιο όνομα/ Μιας επιτύμβιας στήλης/ Που έχει σβηστεί;». Ένας ελεγειακός τόνος κάνει την ποίηση αυτή να μοιάζει κλάμα και τραγούδι χαράς μαζί, να μοιάζει λυγμός και τρόπαιο, να σημαίνει αθωότητα και οδύνη γνώσης.

«Ω η νυχτερινή αυτή ανυφάντρα/ Που έρχεται αδιόρατη/ Από την άλλη όχθη/ Ξετυλιγόντας τους λυγμούς της/ Πάνω στην αποκοιμισμένη κλόνη/ Προτοιμάζει άραγε κάποιαν ιεροτελεστία/ Για τη συνάθροιση των ισκιών ;»

Η συνάθροιση των ισκιών τον πονά τώρα. Την οραματίζεται σαν ιεροτελεστία ψυχών που

έρχεται αδιόρατη «από την άλλη όχθη». Και γράφει, γράφει, τραγουδά «Συνεχίζω να τραγουδώ /αμέριμνος χωρίς διακοπή», λέει. Ξέρω πως τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει. «Τίποτα δεν μπορεί να αναρριπίσει/ Αυτές τις παρακωμένες από τη στάχτη φωνές/ Τίποτα να μετακινήσει/ Την ασήκωτη τούτη πέτρα/ Με τις μαύρες αναλαμπές/ Και την ερμητική φθαρμένη γραφή/ Που τώρα πια δεν ομιλεί/ Παρά μονάχα με αστραπές», γράφει. Και άθελά μου θυμούμαι έναν δικό μου στίχο «λέξεις από βροντή και αστραπή», όταν, τυλιγμένη στη φθαρτή μου εγκοσμιότητα, αφουγκραζόμουν μια παρόμοια «ιεροτελεστία» από την άλλη όχθη. Γιατί τα ποιητικά μονοπάτια όπου περπατά ξυπόλυτη τις νύχτες η ψυχή είναι ίδια, λίγο παραλλαγμένα, μέσα στο κοινό ή «ξυνό» πρακλείτειο όραμα της φωτιάς και της στάχτης, όπου «σουλάψεις όλα».

Ο σπουδαίος ποιητής μας Τάκης Βαρβιτσιώτης, που στο διάβα της ζωής του έγραψε 32 ποιητικές συλλογές και τιμήθηκε με αμέτρητα ελληνικά και διεθνή βραβεία, έφτασε στην ακρότατη ποιητική όρασή του, στα ακρότατα σύνορα της εγκόσμιας αυτογνωσίας του, και με μάτι οξύτατο, αλλά και με την ποιητική του διάραση, συλλαμβάνει και αποδίδει τους ήχους ή τριγμούς μέσα του και τους ήχους ή τριγμούς από την άλλη όχθη, και αυτό έχει μια μεγαλοπρέπεια.

Καταχωρίζω δυο ποιητικά αποσπάσματα από τη συλλογή «Μετατροπίες», που αποδίδουν αυτό τον ελεγειακό και συνάμα θαρραλέο λόγο του:

«Τώρα φυσάει ένας άνεμος/ Στα σύνορα της μοναξιάς/ Αναπαράγοντας/ Μουσικούς φθόγγους/ Ένα πρελούδιο παράφορο/ Συναρπαστικό». Και παρακάτω: «Ωραίο μου βιολί/ Σαβάνωσέ με/ Κάτω απ' τη σκιά σου/ Με τις ατέλειωτες/ Θλιμμένες μελωδίες σου/ Με τις μενεξεδένιες κορδέλες του πένθους/ Κάνε να ξανανθίζει/ Επάνω στις χορδές σου/ Το μαρμαμένο χρυσάνθεμο μιας σονάτας/ Η να ξετυλιχτεί/ Η ανυφασμένη με λάμπεις/ Νυχτωδία της λάμπας μου».

Κλειδί -